

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik bezpartyjny polityczno-społeczno-literacki. Wychodzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświatycznych.

PRZEDPŁATA. „Kurjer Zagłębia” kosztuje w Sosnowcu z odnośnieniem rocznie mk. 5400, półrocznie mk. 2700, kwartalnie mk. 1350, miesięcznie mk. 450, pocztą mk. 500. Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

CENY OGŁOSZEŃ. Za wiersz milimetro-
wy na I-ej stronie mk. 80, na III-ej stronie
mk. 60, na IV-ej stronie mk. 50. Nadesłane
mk. 100. Drobne: poszukiwanie pracy i zgu-
bione po mk. 10, handlowe i inne mk. 20
za wyraz. Zagraniczne 100 proc. drożej.
Konto czekowe P. K. O. № 61.369.

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec,
ulica Dęblńska № 1.
Adres dla depezy: „KURJER”-SOSNOWIEC.
Administracja otwarta od 9 rano bez przer-
wy do 7 wieczorem. W niedzielę i święta
od 8-ej do 10-ej rano.

W sprawach redakcyjnych redaktor przy-
muje interesantów tylko od 12 w poł. do 2 pp
PRENUMERATĘ i OGŁOSZENIA przyjmu-
ją kantory własne księgarnie w Zagłębiu,
T-wo Akc. „Reklama Polska” w Warszawie
i wszystkie Biura Ogłoszeń w kraju i zagran

Cena pojedynczego egzemplarza mk. 25. (Na G. Śląsku 1,75 fen.) SOSNOWIEC, niedziela dnia 18 czerwca 1922 roku. № 134. Rok XVI

Dziś Zabawa!

w Parku

Dziś Zabawa!

Na Kolonie Letnie „Harcerskie”.

Program nadzwyczajny.

Początek o godz. 3 po południu. 3602

CYRK

— SOSNOWIEC —

Cyrk pozostaje tylko kilka dni!!! 2 Humorystyczno-urozmaicone 2
Dziś w niedzielę 18 czerwca rb. PRZEDSTAWIENIA
W obydwóch przedstawieniach występy wszystkich artystów i artystek oraz BIM i BOM jako „Piero” i „Calkiem”
w nowym repertuarze z benefisu. Na popołudniowe przedstawienie o godz. 4, każda dorosła osoba wprowa-
dza jedno dziecko do lat 10 bezpłatnie, lub też dwie dzieci wchodzi za jednym biletem.
Wtęczyram d. c. turnieju walczą: 1) Decydulana aż do rezultatu ANDERSEN (Szwajcaria) — WILDMAN (Lwów).
2) SAARELLA (Finlandia) — KOŁOSOW (Rosja). POPLAWSKI (szamp. Europy) — OMAR (Łódź).
W niedzielę dnia 19 go czerwca dalszy ciąg turnieju.
Uwaga! We wtorek dnia 20 czerwca odbędzie się benefis baletmistrza p. Bolesława Borry.

A. CINISELLI.

o godz. 4 ej
i o godz. 8 ej m. 15.

Dr H. Grodziński

z. lekarz szpitali chorób
wenerycznych i skórnych
Choroby weneryczne, skóry,
i oczopląsowe. 1342
Przyjmuje od 11-3 i od 6-8.
Pacje 5-8.
Sosnowiec Towaleka 3 m. 7 (2 p.)

wistością. Aczkolwiek obej-
mowanie przez Polskę te-
rytorjum G. Śląska bez
przedniej krwawej walki
lecz zgodnie z wyrokiem
Ligi Narodów, nie jest
pierwszym tego rodzaju
wypadkiem w powojennej
Europie, to jednak dopie-
ro załatwienie kwestji gór-
nośląskiej jako problemu
arcytrudnego do rozwią-
zania poświadczyło, że istot-
nie ludzkość dobrą obra-
ła drogę, prowadzącą do
zaprzestania bratobójczych
walk.

Przed naszymi oczami
rozgrywa się wielki prze-
wót w tworzeniu historii.
Marzenia pacyfistów o-
puściły powijaki teorii i
stały się dotykającą
prawdą!

Weselmy się więc! Ale
radość nasza niech nie
szuka źródła dla siebie w
dzikiej rozpaczli pogębio-
nego wroga. Pozostawmy
go jego własnemu losowi.

Co innego uderzy w
struny naszego serca i try-
umfalny hymn zaintonuje
Polska cała od dumnych
Tatr, sięgających stropu nie-
bieskiego, aż po śnie fale
Bałtyku, od murów grodu
Gedymina, aż tu, gdzie,
szczęśliwcy, własnymi oca-
mi będziemy spoglądali na
punkt zwrotny w historii
naszego narodu. Oto mil-
iony ludu polskiego, wy-
ciągające dłonie do Pol-
ski, jak dzieci, tulące się
do łona dawnego niewidia-
nej matki — to jest właś-
nie ów skarb, na którego
wspomnienie pierś naszą
wzbiera duma, a zrenica
zachodzi łzą serdecznego
wzruszenia.

Sen to, czy jawa?

Ćw.

Sen to, czy jawa?

W promieniach słońca
wojsk kolumny
przez tryumfalne wchodzą
bramy
do ziem, gdzie ongi prusak
dumny
dla myśli polskiej wznosił
tamy.

Do ziem, gdzie Piastów ród
jest cichy,
gdzie teutona pięść za-
wzięta,
owoc nieludzkiej, głupiej
pychy,
ducha polskości skula w
pęta.

Sen to, czy jawa? Moce
wraże
dał pochłonęła i mgła sina,
a dziejów naszych na ze-
garze
bije radosna dziś godzina.

Wpatruj się w oczy tych
żołnierzy,
co granic Polski pilnie
strzegą:
dziś do ostatnich już ru-
bieży
po wiekach idą w ślad
Chrobrego.

Wpatruj się zbliska w ser-
ca ludu;
co na zamiary siły mierzy,
który dokonał tego cudu,
że dziś powraca do ma-
cierzy.

Wpatruj się w złotą tar-
czę słońca,
co zaświeciło nam po bu-
rzy...
Wchłaniaj chwil głębie aż
do końca,
bo dzień ten już się nie
powtórzy.

Polska obejmuje Gór-
ny Śląsk! Powaga tego mo-

mentu historycznego i nie-
opisana radość, przepelnia-
jąca nasze serca odsuwa-
ją na dalszy plan wszyst-
kie mniej ważne zagadnie-
nia doby obecnej, wszyst-
kie niesnaski i kwasy, wy-
wołane ciągłe trwającem
jeszcze przesileniem. My-
śli nasze, związane jedną
serdeczną nicią głębokie-
go wesela, przysycane są
tą niewysławioną dobro-
cią, która przebacza
wszystkim i każdemu, ni-
czem potężny władca, u-
laskawiający niewolnika—
przestępcę, nie czyniąc
przez to ujmę swej kró-
lewskiej godności, lecz
przeciwnie, podnosząc ją,
bowiem nie bruka rąk
swych sprawami małemi,
przyziemnymi.

Objęcie części Górne-
go Śląska przez wojska
polskie staje się donio-
śnym faktem nie tylko dla
nas, lecz dla całego świa-
ta, widzącego w nim wię-
cej, niż niepowetowaną
stratę Niemiec i niezasłu-
żony zysk Polski.

Trzeba zrozumieć, że
hasła szlachetnych marzy-
cieli, aby spory między-
narodowe o terytorja zała-
twiać w drodze pokojowej,
stały się nareszcie rzeczy-

Waluta niemiecka na G. Śląsku.

Zatem, że waluta niemie-
cka przez czas przejściowy
pozostaje na G. Śląsku, mu-
simy się pogodzić, gdyż
wprowadzenie marki polskiej,
również jako waluty prze-
-

sciowej i niskowartościowej
wprowadziłoby tylko chaos,
który nam obecnie przy ob-
jęciu G. Śląska jest zbyteczny.
Musimy sobie jednakże do-
kładnie zdać sprawę z nad-

KINO-OAZA

Tylko 4 dni! Piątek 16, sobota 17, nie-
dziela 18 i poniedziałek 19.

Oblicze śmierci

wstrząsający dramat w 6 aktach
z bohaterem amerykańskich ekranów EDDIE POLO.
Silny jak lew. Zwinny jak małpa. Odważny jak tygrys.

ANONS! Od poniedziałku 19 czerwca
„PRZEZ WSZYSTKIE PIEKŁA” w roli głównej
EDDIE POLO.

Kino-Slinks

Tylko 5 dni! Od niedzieli 18 czerwca. Dla młodzieży dowolny.
Dwie serie razem. Dawno oczekiwany obraz ze słetnej serii Braci
Pathe w Paryżu

Święty tygrys

sensacyjny dramat w 28 odsłonach.
Osobom nerwowym radzimy nie przychodzić.

Salmiak

subl. kryst. i do lutów Sprzedaje na beczki po
100—150 kg

Tow. Fabr. Chem. „ZAGŁĘBIE”

Spółka akcyjna 3559

w Zawierciu, Towarowa 30.

Doktor medycyny

SIANOŻEŃSKI

Akuszeryja i kobiece choroby z klin. prof. D. O. Ott w Petersburgu.
Ordynuje w Sosnowcu w poniedziałek, środę i piątek od 2 1/2 do 7.
(Zamiesz. w Katowicach Grundmanstrass 33, tel. 11/83). 3384

Dr Luftspringer

Choroby skórne i wene-
ryczne.

Przyjmuje od 9—12 i 6—8. Pacje 5—6.
Sosnowiec ul. Modrzejowska № 39 II piętro

Dr medycyny
WACŁAW BIBROWICZ

choroby nerwów i serca
dawniej lekarz zakładów klini-
cznych w Berlinie i Wrocławiu.
przyjmuje w wtorek, czwart-
ki i soboty od 11 do 2-ej.
Sosnowiec, ul. 3 Maja 24. 3525

zwyczajnych trudnych warunków, w jakich znaleźć się możemy i to w najkrótszym czasie; a wtedy cały świat zarzuci nam nieudolność, że rządzić się nie umiemy i na sam początek nie zdaliśmy egzaminu wstępnego.

Przewiduję, iż o ile odrazu sprawa walutowo-dewizowa nie dostanie się w ręce dzielnego wyrobionego bankowca, my tutaj na G. Śląsku za dwa do trzech miesięcy znajdziemy się w położeniu, że brak nam będzie gotówki na wypłatę zarobków. Co wtedy będzie? Co powie robotnik Górnośląski? Na jakie drwiny wystawia nas nasi mili sąsiedzi? Jak tryumfować będą ich opiekunowie jawni i ukryci!

Nie znam układu jaki nastąpił i czy wogóle nastąpił z bankami niemieckimi, gdyż kiedy w Niemczech każde stowarzyszenie zna układ genewski, oznaczony cyfrą „606“, gdyż tyle jest artykułów, my tutaj doprosić się nie możemy tego układu, abyśmy wiedzieli, do czego się zastosować mamy.

Może te wszystkie moje obawy są nieuzasadnione i garska moich znajomych razem ze mną patrzą tak czarno, kiedy natomiast inni, jeżeli się nie mylę, z Naczelną Radą Ludową na czele, są tego zdania, że jakoś tam będzie.

Nie przeczę, że Naczelna Rada Ludowa z całym swoim otoczeniem owiana jest jak najlepszymi chęciami, że rzeczywiście przystępuje, dobierając sobie ludzi poważnych i fachowców, do objęcia administracji G. Śląska z znajomością rzeczy i powagą, jednakże w nawale pracy, kwestję przemieszczania paruszaną traktuje jako sprawę drugorzędą, która nie warta zachodu albo o której lepiej nie mówić.

Zycie jednakże na G. Śląsku swoje robi. Za kilka dni zamykają się podwoje w Katowicach i Królewskiej Hucie banku państwa niemieckiego, dopływu obecnie pieniędzy, natomiast otwierają się pomimo wczesnego sezonu, jak grzyby po deszczu, banki akcyjne i prywatne polskie, placąc za różne lokale dla po-

mieszczenia niesłychane i dotychczas niepraktykowane na G. Śląsku sumy odstępnego, sięgające czasami połowy kapitału zakładowego.

Znając kryzys, jaki polskie banki przechodzą, dziwnem się wydaje ten owezy pęd do otwierania tutaj na G. Śląsku oddziałów. Dla otwarcia oddziałów trzeba mieć albo swoją gotówkę, w tym wypadku marki niemieckie, — więc skąd one je biorą i gdzie te marki były dotychczas! — lub też trzeba liczyć na depozytarjuszy, których obecnie na G. Śląsku niema i na nich liczyć nie można. Banki więc w mowie będące nie kierują się filantropią, gdyż każdy z nich leci na żer i to nie byle jaki. Ponieważ, przynajmniej otwarcie, zasobów nie mamy ani też ludzi odpowiednich dla wykupienia i prowadzenia wielkiego przemysłu na G. Śląsku, więc wszystkie te banki nie będą czem innym, jak kantorami wymiany pieniędzy.

Kwestją tą bezwzględnie radzę zająć się ministerstwu skarbu — przecież w Polsce obowiązuje prawo dewizowo-walutowe. Przecież tej hydrze trzeba łeb ukręcić, G. Śląsk nietylko nam nieda stabilizacji marki polskiej i wyżkę jej, ale przez ciągłe dalsze zapotrzebowanie marki niemieckiej i sztucznie wywołany brak, my wszystką naszą wpływającą walutę zachodnią oddajemy na zwyżkę marki niemieckiej.

Przez usunięcie się banku Rzeszy niemieckiej wszystkie banki tak niemieckie, jakoteż już dawniej egzystujące polskie, już obecnie przechodzą ciężki kryzys gotówkowy. Ten kryzys z każdym dniem będzie się zwiększał, gdyż Niemcy którzy wyjeżdżają, jak również ci, którzy jeszcze zostają, ażeby zobaczyć jak to będzie, na wszelki wypadek wyprzedają również po niesłychanie wysokich cenach swoje domy i grunta, nie pozostawiając pod zastaw najbogatniejszej kwoty, „wywożąc wszystko do „Vaterlandu“.

Sumy, jakie im się płaci, są tylko w walucie niemieckiej, bo polskiej za darmo żaden nie weźmie, a kupują

nie Górnoślązacy, bo takich warjackich cen nie płaciliby, lecz obywatele z Będzina, Krakowa, Chrzanowa, Sosnowca, Częstochowy itp. Czy Ministerstwo Skarbu mając spis tych likwidatorów mienia niemieckiego za drogie pieniądze, nie zechciałoby wejść w porozumienie z nimi, przez którą granicę i przy której pomocy walutę przewieziono, a ewentualnie jak okaże się wina banku dewizowego, pociągnąć winnych do odpowiedzialności?

Jestem pewny, że jeżeli władze nasze będą śledziły, na jakie cele i w czyich rękach marka polska bywa obracana, nie Berlin — jak się obecnie dzieje będzie oznaczał kurs marki polskiej, ale my tą zadłużoną, nadętą i krętacką markę niemiecką za 15 fenigów polskich nie przyjmujemy.

W końcu zwrócę na jedną jeszcze sprawę uwagę Ministerstwa Skarbu. Otwiera się tutaj Bank francusko-polski, któremu różne niefachowe czynniki chcą przypisać prawa banku emisyjnego. Nad kwestją tą, jako niedorzeczność dłuższą się nie zatrzymam, ale chciałbym jedno wiedzieć, czy bank ten ułatwi nam sprawę przywożąc 250 milionów marek niemieckich kapitału zakładowego na Górny Śląsk, czy też franki sprzeda w Berlinie, który mu trasować będzie należność na jakiś bank niemiecki tutejszy. Innymi słowy my, guzik dostaniemy, Niemcy wycofają 250 milionów papierków za franki, a my biedacy jeszcze jeden bank na utrzymaniu na swoich barkach.

Rzesza niemiecka za pośrednictwem Rudolfa Mosse, Berlin i tutejszych gazet niemieckich wzywa Górnoślązaków do lokowania swoich kapitałów wewnątrz kraju niemieckiego, czyli zachęca do wywożenia gotówki z G. Śląska.

Jednym środkiem zapewnienia sobie gotówki niemieckiej i uniezależnienia się od giełdy berlińskiej, byłoby prawo obowiązujące, że za wszystko, co pochodzi z G. Śląska, płacone byłoby gotówką w markach niemieckich tu na miejscu, a nie tra-

tami na Berlin lub inne miasta niemieckie. Należy przytem nadmienić, że sam rząd polski płaci za węgiel koncernom Wolheim, Friedlaender, Robur itd. wpłatą Berlin. Gdyby i w przyszłości tak pozostało, Berlin a nie Warszawa rządzić będzie kapitałami przez myśl górnośląskiego, a w razie nieporozumień politycznych Niemcy będą w posiadaniu kilku miliardów naszego kapitału.

Powyższe nasuwa myśl, ażeby stworzyć specjalny urząd lub też departament dla spraw ogólnofinansowych, niezależny od urzędu szefa wydziału skarbowości, który jako taki, być może, jest doskonałym do pilnowania dochodów i rozchodów wojewódzkich, jednakowoż dotychczas nie wykazał dostatecznej inicjatywy w sprawie zabezpieczenia G. Śląska od pogorych nastąpić wstrząsów finansowych, i trudno się tego od niego domagać, gdyż dotychczasowa praktyka nie dała mu pola do poznania gruntownego wszechświatowego rynku pieniężnego i manipulacji banków międzynarodowych.

W.

TELEGRAMY.

Bojkot Polski — bezprawiem.

PARYŻ. Konferencja ambasadorów omawiała sprawy polskie. Co się tyczy gospodarczego bojkotu Polski przez Niemcy — to konferencja uznała, że jest to bezprawie. Ta decyzja w przeddzień rokowań gospodarczych Polski z Niemcami wzmacnia nasze stanowisko międzynarodowe. Co się zaś tyczy wyrzucania kolonistów i likwidacji pruskich domen, to konferencja zadecydowała, że sprawami temi już się nie interesuje.

Otwarcie konferencji w Hadze.

HAGA. (PAT.) Haskie konferencje wstępne zostały otwarte przez min. spraw za-

granicznych Van Karnebecka. Minister wygłosił krótką przemowę, w której podkreślił, że rząd holenderski przyjął uczy-nioną mu propozycję, aby przy gotował odbycie konferencji, któraby się zastanowiła nad problemami niezłatwionymi ostatecznie przez konferencję genueńską.

Problemami tymi są odbudowa Rosji i przywrócenie spokoju. Rząd holenderski uważa za swój obowiązek zgodnie ze swoimi tradycjami współpracować usilnie w rozwiązaniu tych spraw. Następnie p. Karnebeck wskazał na trudności, jakie powstać mogą przy rozstrzygnięciu powyższych problemów, z powodu różnic istniejących między zasadami i metodami Rosji sowieckiej a zasadami i metodami innych państw oraz zaznaczył, że panujący w Rosji system gospodarczy zdaje się przeszkadzać odrodzeniu tego kraju.

P. Karnebeck podkreślił, że po konferencji tak ważnej jak genueńska następuje obecnie nowy okres pracy, w którym należy zasadnicze fakty gro-madzić, oraz postarać się o ich zbadanie i ugrupowanie. Droga spokojnego zastanowienia się nad tymi faktami została otwarta. Zebranie powołało Karnebecka na przewodniczącego konferencji.

Pogromy żydów

WARSZAWA. Z Rewla donoszą: Z Rosji i Ukrainy sowieckiej nadchodzą znowu wiadomości o nowych pogromach żydowskich. W kilku miejscowościach wymordowano całkiem ludność żydowską, mienie zrabowano. Policja i wojsko często się przyłączały do pogromów.

Z G. Śląska.

Historyczna chwila.

OPOLE. (PAT.) W czwartek dnia 15 b.m. o godz. 10 i pół wieczorem rozegrała się na wielkiej sali gmachu komisji sojuszniczej historyczna

STEFAN KRAJEWSKI.

Świat nadzmysłowy.

Zjawiska w przyrodzie dla człowieka mniej lub więcej obznajmionego z mechaniką sił natury przedstawiają mu się jako wynik tych sił, którymi kierują wieczne i niewzruszone prawa. Człowieka inteligentnego, gdy zrozumie jaką sam odgrywa rolę we wszechświecie, gdy wie jaką marną cząstkę przedstawia ziemia wobec nieskończonej przestrzeni, jak nikłą gra rolę w harmonii świata, gdy poznajomi się z siłami przyrody, które inscenizują i puszczają w ruch wszystkie zjawiska i wypadki zachodzące nietylko na ziemi i w otaczającej ją atmosferze, ale i wśród niezmierzonych otchłani wszechświata — wówczas nic go nie zadziwi, nic nie zastanie nieprzygotowanym, nic go nie przestraszy, chyba tylko zjawisko zagrażające jego życiu. Każdą rzecz potrafi sobie wyjaśnić i wypro-wadzić jej stosunek do tego lub owego prawa natury. A gdyby nawet zaszło coś nieoczekiwanego lub niebываłego, to i wtedy posiadając do rozpoznania zasób wiedzy potrafi odsunąć od siebie wszelką myśl o nadprzyrodzonym początku zjawiska.

Inaczej rzecz się ma z ludem, który o budowie świata, o siłach natury, żadnego nie ma pojęcia. Każdy wypadek w przyrodzie czy to na ziemi, czy na niebie, każda zmiana, chociażby najzwyczajniejsza, perjdycznie nawiedzająca ziemię, znajdują go nieprzygotowanym do wyjaśnienia sobie przyczyny. Ale dana jest każdemu człowiekowi spora doza ciekawości i dążenia do badania przyczyn wszystkiego — lud więc rozumuje, rozumuje na swój sposób i wedle tego zasobu pojęć, którymi rozjaśniał swój umysł od najmłodszych lat; rozumuje zresztą tak, jak go nauczono w szkole, w kościele lub przez przygodnych nauczycieli. Ciągła obecność człowieka w obliczu przyrody, ciągłe

z nią obcowanie, wielka zależność jego egzystencji od kaprysów natury — zrobiła go baczny na wszystkie te zjawiska, które mają bezpośrednią styczność ze wia, chałupą, zagonem, dobytkiem i t.d. Zjawiska zdarzające się często, jakieś kataklizmy, komety, zaćmienia, dają ludowi bardzo szerokie pole do domysłów i wtedy występuje jaskrawo na jaw ów swoisty pogląd na świat, na urządzenie świata, na przyczyny i skutki wszelkich objawów przyrody.

W pojmowaniu zjawisk przyrody na pierwszy plan występuje zawsze istota najwyższa — Bóg — oto jest przyczyna, którą lud tłumaczy sobie w zasadzie wszystko na świecie. Bóg tak chce — Bóg tak chciał i kazał — oto są zdania, którymi każdy człowiek rozcina wszelkie wątpliwości w dochodzeniu przyczyny wszystkich zjawisk. W tak postawionej kwestji spierać się nie podobna, bo skoro ktoś jest człowiekiem religijnym w ten sposób, a nie inaczej twierdzić musi, a więc: Bóg stworzył świat, Bóg daje dzień i noc, pory roku, deszcz, suszę, grad, pożar, powódzie i t. d., czyli że cała przyroda poddana jest rozkazom Boga i bez Jego woli nic na świecie stać się nie może. W tym wypadku pojęcia ludu zgadzają się z pojęciami człowieka wierzącego. Ale gdy nie porzucenie na ogólnem twierdzeniu i postara się uświadomić sobie każde poszczególne zjawisko, np. w jaki sposób powstaje deszcz? co to jest tęcza? słońce? dzień i noc? — wtedy dopiero pojęcie ludu różni się od pojęć człowieka inteligentnego, stosownie do stopnia oświaty, a mają ten plus za sobą, że ich tłumaczenie zjawisk zachodzących w naturze uwarunkowane jest tłumami istot nadprzyrodzonych, całymi szeregami przyczyn, co wszystko razem wzięte tworzy ogromny kapitał fantazji, z którego powstała presja wszystkich narodów. Suche twierdzenie i wywody ludzi nauki, ich niezbita dogmaty znajdują godnego przeciwnika w niewyczerpanej skarbnicy poetycznych pełnych fantazji polotów myśli, nie krępowanej żadnymi paragrafami, nawet granicami możliwości. Lud nie zna co możliwe, a co niemożliwe: z pomocą istot nadprzy-

rodzonych wytłumaczyć zdola najzawilsze kwestje i zagadki przyrody. Na wszystko zaś patrzy i wszystko mierzy miarką dostępną jego zmysłom, a ponieważ olbrzymie wielkości świata giną wskutek niedostatecznej sprawności naszych zmysłów, więc z reguły nie wierzy w nieskończoność. Olbrzymie masy słońca, księżyca i gwiazd to dla niego bajka, albowiem do przestrzeni niebieskich przykładą miarkę ziemską i stosuje wszystko do pojęcia, które mu wpojono, że ziemia stanowi cel stworzenia, a na niej mieszka człowiek któremu ma służyć cała przyroda: martwa i żywa. Człowiek inteligentny dzieł przyrodę całą na dwie części: na przyrodę martwą i żywą — człowiek z ludu dodaje do tego jeszcze świat nadzmysłowy i obraca się w środowisku tych trzech działów.

Człowieka uznano jako cel stworzenia, jako istotę najdoskonalszą, godną nieśmiertelności. Jednakże życie tej istoty, egzystencja, byt, wszystkie jej czyny tak są uzależnione, tak są związane z całością przyrody, znajduje się pod takim przemożnym jej wpływem, że właściwie owa najdoskonalsza istota schodzi na bardzo niski szczebel w przyrodzie, służy igraszką dla wszystkich sił natury i jej stworzeń, bo począwszy od słońca, gwiazd, księżyca, a skończywszy na marnym kamieniu, kawałku rzemyka czy sznurka wszystko wywiera wpływ na jego życie, wszystko przyjmuje udział w jego życiu bądź dodatni bądź ujemny lub zgola wrogi.

Od chwili przyjścia na świat, a nawet i wcześniej, gdy człowiek spoczywa jeszcze w łonie matki, zaczyna się jego walka z przyrodą, czyhającą na jego zdrowie, siły i życie. Nie wiem, czy to nawet walką nazwać można, gdyż człowiek służy tylko jako cel pocisków ze strony sił mu wrogich, prawie że nie umie się bronić i nigdy nie może wystąpić jako strona zaczepna, gdyż nie posiada danych do prowadzenia skutecznej walki, mało ma w sobie cech i własności nadprzyrodzonych. Jeszcze człowiek znajduje się w łonie matki, a już natura myśli o jego życiu i blahoatka może to życie uszkodzić. Nitka zawiązana na szyi

chwila oddania Państwu Polskiemu części polskiej Górnośląskiej, przynależnej mu decyzją Rady Ambasadorów dn. 30 października 1921 r.

Posiedzenie zajął prezydent komisji międzysojuszniczej, generał Le Rond krótkim przemówieniem,

Polskę reprezentował wice-minister dr. Zygmunt Seyda w towarzystwie sędziego d-ra Zagórowskiego. Niemcy zaś reprezentował poseł dr. Eckhardt. Po przemówieniu przewodniczącego podpisali komisarze koalicyjni oraz pełnomocnicy polski i niemiecki warunki oddania.

Bezpośrednio potem nastąpiła notyfikacja granic przez odczytanie i wręczenie odpowiedniego dokumentu obu pełnomocnikom. Z chwilą tą przeszła na Polskę władza suwerenna nad terytorjum jej przyznanem.

Uroczysty nastrój na G. Śląsku.

KATOWICE. We wszystkich miejscowościach, do których wkroczyć ma wojsko polskie, ustawione zostały w ciągu dnia 14 b. m. oraz w nocy z 14 na 15 m. b. bramy tryumfalne przybrane zielenią. Wśród ludności nastrój uroczysty.

W czasie wkraczania wojsk we wszystkich kościołach będą były dzwony, wieczorem zaś pozapalane będą na wzgórzach beczki ze smolą.

KRONIKA TELEGRAFICZNA.

** Tow. polskich wystaw ruchomych zamierza w r. b. urządzić w Moskwie wystawę polskiego przemysłu. Prace przygotowawcze są już zakończone.

** Bataliony będące do rozporządzenia czerezwyczałki i bataliony urzędu służby we wewnętrznej, przekształcono na bataliony wojska głównego urzędu politycznego.

** Cziczerin oświadcza, że Rosja również mało da sobie narzucić jakiegokolwiek warunków w Hadze jak nie dała sobie ich narzucić w Genewie

i nie pozwoli się zmusić do żadnej kapitulacji.

** Z Angory donoszą, że Trocki został mianowany marszałkiem armii kemalistów. W tych dniach przybyć ma do niego misja Rządu kemalistów do Moskwy, aby wręczyć mu odpowiedni dyplom.

** W związku z poruszeniem przez prasę warszawską sprawy stosunku kół rosyjskich do zamierzonej zbiórki Soboru na placu Saskim, przedstawiciel WAPa dowiaduje się z kół rosyjskich, że oni podzielają konieczność usunięcia Soboru, zdając sobie sprawę, że budowa go w centrum miasta była ze strony rządu carskiego krokiem politycznym, mającym na celu podkreślić rosyjskość Warszawy i przywilej prawosławia. Rozbiórka Soboru będzie zrozumianą przez Rosjan, jako usunięcie symbolu niewoli.

** W odpowiedzi na ostatnią notę rządu polskiego w sprawie napadów band na dwory polskie, rząd sowieński ma zaproponować powołanie komisji, która zbadałaby na miejscu ostatnie wypadki na pograniczu.

** W Sachalinie ogłoszono stan oblężenia. W tych dniach oczekiwane jest wznowienie rokowań rosyjsko-japońskich.

** Zastępca komisarza spraw zagranicznych Konarski w Charkowie odbył długą konferencję z posłem niemieckim. Zwrócił uwagę fakt, że na konferencji był obecny i poseł ukraiński w Polsce Szumskij.

Apteki a Kasy Chorych.

Kasy Chorych przystąpiły, jak wiadomo, do zakładania własnych aptek, konkurujących z aptekami publicznymi. Nowy ten system, nieznan ani w Niemczech, ani w b. Austrii, budzi poważne wątpliwości pod względem prawnym, a jego celowość jest niezmiernie problematyczna.

„Wiadomości Farmaceutyczne”

poświęcają tej sprawie, między innymi, następujące uwagi:

„Koncesja na aptekę była dotąd „przywilejem”, wzamian za który aptekarz zobowiązywał się do ściśle określonych i kontrolowanych świadczeń na rzecz chorej ludności.

Przywilej gwarantował dotąd aptekarzowi, że tam, gdzie niema 8—10 tys. mieszkańców, druga apteka nie może być otwarta bo w ten tylko sposób można zapewnić nietylko zasłużoną egzystencję dla aptekarza, lecz i zapewnić ludności zadowalającą chorych dostawę leków.

Co za wartość będzie miał przywilej np. w Łodzi lub Sosnowcu, gdzie 3 czwarte ludności zaopatrywać się będzie w leki w Kasach Chorych. Jak myśli rząd odszkodować 40 właścicieli aptek w Łodzi, którym Kasy Chorych odbierają półmilionową klientelę i każą podzielić między siebie pozostałe 100,000 ludności?

Czy w praworządnych państwach, które szczeni się, że jest posiadaczem koncesji aptecznej, jest do pomyślenia, aby instytucja Kas Chorych tam, gdzie istnieje już 30 aptek publicznych (w Zagłębiu Dąbrowskim) planowała założenie nowych 40 aptek własnych?

Korzystając z przywileju, żadnymi zastrzeżeniami nie krepowanego, nadanego Kasom Chorych przez ustawę o Kasach Chorych z dnia 19 maja 1920 r., pierwszy zarząd Kasy Chorych przystąpił do uruchomienia 10 własnych aptek w Warszawie, a obecnie zaleca i popiera zakładanie nowych aptek Kas Chorych na razie w Łodzi, Zagłębiu Dąbrowskim, Poznaniu, Drohobyczu, Krakowie i t. d., poczem w szybkim tempie mają być zakładane apteki Kas Chorych w całym kraju.

Czy zarząd Kas Chorych, który tak gorliwie pracuje nad zniszczeniem aptek prywatnych i min. opieki społecznej wraz z min. zdrowia publ., które tolerują zakusy, zdają sobie sprawę z tej bezprawnej, destrukcyjnej gospodarki społecznej?

Bezprawiem bowiem jest zakładanie aptek przez Kasy

Chorych bez każdorazowego zezwolenia władz sanitarnych, bez kontroli z ich strony, bez odpowiedniego lokalu, posługując się niefachowym personelem, jak: felczerami, pielęgniarkami i t. p.

Ale Kasy Chorych utrzymują, że ich własne apteki dostarczać będą lekarstw po cenach niższych niż apteki publiczne. Ile jest prawdy w tem twierdzeniu?

„Taniść — odpowiada redakcja „Wiadomości Farmaceutycznych” — jest i będzie fikcją. „Taniść” leku można osiągnąć chyba przez przepisywanie leków w niewielkich ilościach i wydawanie go w prymitywnym opakowaniu — albo też posługiwaniem się środkami zastępczymi. Czy taka „taniść” leży w interesie chorych?

Bo w inną rentowność Kas Chorych nie możemy wierzyć, jeśli przyjmujemy pod uwagę koszt utrzymania personelu, które wynosząć muszą najmniej jedną trzecią recepty. Kontrola każda w tak drobniagowej instytucji jest zupełnie problematyczna, a jednak wielce kosztowna.

Dotychczasowe obliczenia Kas Chorych, wykazujące „rentowność” własnych aptek, polegają na błędnym, ściśle biurokratycznym założeniu. Leki dziś wydawane, oblicza się na podstawie istotnych cen zakupu z przed roku, czy dwóch lat nie bacząc, że z wyczerpaniem się zapasu danego środka cena jego będzie od razu 10-cio i 50-ciokrotnie wyższa. Z ustaleniem się cen rynkowych i po wyczerpaniu zapasów dawnych „rentowność” ta gwałtownie spaść musi.

Dowodem, że „rentowność” ta utrzymuje się sztucznie, to fakt, że leki drogie Kasy Chorych niechętnie sprowadzają na skład do swej apteki — wolą raczej kierować chorych po nie do aptek prywatnych, bez których, gdyby kraj cały zalały własnymi aptekami, „jeszcze obejść się nie będą mogli.

Uroczystości śląskie.

W czwartek ubiegły utworzyła się sekcja komisji pochodowej, której zadaniem będzie powiadomienie stowarzyszeń, cechów, organizacji i ludności miasta naszego wogóle o momencie wkroczenia wojska naszego na prastą ziemię naszą śląską, oraz utrzymanie porządku przy 2 punktach przejścia: wchodzącej: moście szopienickim i na Radosze.

Komendantem pierwszego punktu wybrano p. K. Strzeleckiego drugiego p. Kwapisza.

Pierwsze zadanie sekcji przedstawia znaczne trudności, a to z tego powodu, że termin ścisły wyjazdu wojska nie jest wiadomy, a może być zarządzony i wykonany w ciągu paru godzin. Z tego powodu **prezydent Sekcji prosi Zarządy Stowarzyszeń, Cechów i organizacji o zarządzenie pogotowia swoich reprezentacji, poczynając od niedzieli 18 czerwca r. b. rana. Godzina zbiórki będzie podana do wiadomości publicznej przez ogłoszenie na komisariatach policji, o wyklejeniu tych ogłoszeń powiadomią sygnaliści, którzy w chwili odpowiedniej objadą miasto.**

Najliczniejszy udział organizacji i mieszkańców naszego miasta w tej uroczystości dawno oczekiwanej jest bezwarunkowo konieczny.

Sprawa pochody na Śląsk jest brana w rachunek w czasie późniejszym o terminie nastąpią zawiadomienia.

matki, grozi okrucieństwem pępowniny około szyi dziecka; przestąpienie przez łykowe pęta czyni poród trudnym; oglądanie przez matkę rzeczy potwornych nadaje dziecku kształt potwora; dotykanie się pewnych przedmiotów może spowodować poważny szwank w zdrowiu dziecka, może je zepsuć lub zabić. Będąc w stanie odmiennym kobieta musi zwracać na siebie i na otoczenie pilną uwagę, aby niepożądanymi ruchami, widokami, aby obojętnością istot złych i wrogich nie spowodować nieszczęścia na siebie i na istotę, której ma dać życie. Już wtedy! a cóż dopiero mówić o tej chwili gdy dziecko przyjdzie na świat. Położnica i dziecko, dopóki nie zostanie ochrzczone, stają się istotami, do których ma najłatwiejszy przystęp wszelkie zło: czary, uroki, zadania najłatwiej czepiają się tych osób, istoty wrogie w tym czasie najprędzej mogą uszkodzić zdrowie noworodka, a nawet pozbawić go życia. Od chwili narodzin dziecka cychają nań istoty podziemne nadprzyrodzone: skrzaty i karły, wypatrując porę, aby porwać dziecko ludzką i położyć w jej miejscu swojego potwora, obzartucha i krzykacza. Chwila urodzin również wywiera wpływ na przyszłe życie osobnika ludzkiego: słoneczny lub pochmurny dzień, zła lub dobra gwiazda, odmiana księżycowa, pora dnia, dzień tygodnia i miesiąca, znak zodiaku — wszystko to decyduje o przyszłym życiu, wszystko to z góry przeznacza człowieka do pewnych celów i ma wpływ na jego losy. Życiu człowieka zagrażają wyroki boskie i sprawy „złego”, które pod postacią duchów, czarownic, przedmiotów, znanych jako wytwór diabelskiego przemysłu, starają się do życia narażać na szwank. Ale człowiek broni się przeciwko „złemu” i jego wysłańcom, broni się rzeczami świętymi lub poświęcaniem, lub choćby tylko mającemi styczność z religią i wiarą: wiankami, gromnicą, święconą wodą i t. d.; na urok zna sposoby odczynienia uroku, na zadanie — zamówienia i zażegnania; roślinie wrogiej przeciwstawia roślinę przychylną; na choroby ma mnóstwo leków, formułek i obrządków, ale pomimo to bardzo często zostaje pobity i zmiażdżony.

I być nie może inaczej, gdyż walczy z światem niewidzialnym z światem posiadającym własności nadprzyrodzone, dla którego prawa fizyczne są niczem. Człowiek walczy i zaiste ma z czem walczyć, gdyż prócz istot obdarzonych fizycznymi własnościami na świecie przebywa niezliczona ilość istot, nie mających właściwej postaci, a nawet jeżeli ją mają, posiadają natomiast inne cechy i zalety, których nie ma człowiek: nadmierny wzrost, siłę niepokonaną, zdolność zmieniania kształtu, umiejętność stawiania się niewidzialnym, możność przenoszenia się z miejsca na miejsce, bez uwzględnienia czasu i przestrzeni i t. d.

Wiara człowieka wypływa ze źródeł nadprzyrodzonych, z tych źródeł czerpie dane o swej egzystencji, wie na czyj rozkaz przyszedł na świat, po co został stworzony, jak ma żyć i co go spotka, gdy życie ziemskie utraci. Posiadając te wiadomości o religji i czując nad sobą władzę istot dobrych, przychylnych, błogosławiących jego życiu i pracy — wszystko złe, co go spotyka nie jest w stanie przypisać owym dobrym istotom, które nad nim czuwają, nie jest w możności powiązać błogosławieństwo z chorobą, dobro z nastaniem nieszczęścia. Wychodząc z tej zasady tworzy umysłem swoim i wyobraźnią inne istoty nadprzyrodzone, złe i wrogie, dla których szczęście człowieka — to policzek. Słyszając to samo w religji, że ludzie, podlegając istocie nieskończonej dobrej, nie są wolni („dla ich dobra”) od napaści istot złych cychających na ich zgubę — człowiek z ludu ma już wszystko, czem sobie może wyłomaczyć całokształt życia. Powodzenie daje Bóg, nieszczęścia przeważnie spowodują duch zły — diabeł i jego stora w postaci wysłańców piekielnych.

Ziemia jest tą niwą, na której wzrastają kłopoty ludzi i niedola — na ziemi a nie gdzieindziej muszą znajdować się te siły, które chcą szkodzić człowiekowi, muszą być ciągle w pobliżu, między ludźmi, wśród jego otoczenia.

Ale to są dopiero istoty, mające na celu życie i duszę człowieka; tymczasem wyobraźnia ludzka nie na tem się kończy: prócz tych istot na

świecie znajduje się tysiące innych, zajętych tylko sprawami przyrody i zmianami w niej zachodzącymi. Każde zjawisko ma swoje uzasadnienie a wszystkie prawie są wytworem istot, które specjalnie do tego zostały stworzone. Nie wszystkie jednakże, gdyż wiele zjawisk spełnia się tylko na zasa dzie rozkazu, danego przez Istotę najwyższą, jednakże i w tym wypadku zachodzi pewne uosobienie i nadanie życia. Tak więc słońce, księżyc i gwiazdy zapaliły się na rozkaz Boga — przyświecają ludziom, a chociaż wiedzą, widzą i słyszą wszystko co się dzieje na świecie, mają wpływ na życie ludzkie, czynność ich nie podlega kontroli żadnych istot, gdyż o ile same nie są istotami, to w każdym razie są narzędziami w ręku Boga. Kometa — groźna różga zjawia się na niebie, aby przepowiedzieć ludziom karę i skłonić do pokuty; tęcza — to trąba wypijająca rzeki i morza dla zasilenia chmur — nie są to istoty w ścisłym słowa znaczeniu, lecz raczej przyrządy do wypełniania pewnych czynności w przyrodzie. Chmura też tylko jest naczyniem zawierającym wodę — ale ruchami chmur, przeciaganiem ich z miejsca na miejsce zajmują się już prawdziwe istoty, zwane planetnikami. Są to istoty podobne do ludzi, tylko kolosalnych rozmiarów; ciągną chmury i dbają o równomierne zraszanie ziemi. A gdy w chmurze zabraknie wody, przelewają ją z chmur wyżej leżących i wtedy powstaje turkot, który dochodzi do ludzi w postaci grzmotu. Błyskawica, piorun to już tylko strzała, wypuszczona z rąk anioła w kierunku dzieci zmarłych przed chrztem, które nieustannie cisną się do bram nieba i zmuszają aniołów do użycia strzał piorunowych. Duszyczki te uciekając kryją się pod strzechami chałup, gdzie dosięga ich piorun — stąd częste pożary na wsi.

(d. c. n.)

Pochód na G. Śląsk.

Scisły termin wkroczenia wojsk polskich na Górny Śląsk dotąd nie został ustalony, prawdopodobnie odbędzie się on w poniedziałek dnia 19-go czerwca 1922 roku. Ostatecznie ogłoszenia będą wywiezione w Sosnowcu, w biurach policji w niedzielę wieczorem. Program związany z tą uroczystością jest następujący:

O 7 rano zbiórka na rogu ulicy Szopienickiej i Piłsudskiego. Wszystkie organizacje winny się stawić ze sztandarami i oczekiwać na wskazanie miejsca przez członka komitetu. Po przemaszerowaniu wojska nastąpi rozwiązanie szpalery i rozejście się uczestników.

O ile most szopienicki okaże się za słaby dla artylerji, to przejdzie ona przez most betonowy na Radosze. Co do pochodu na Śląsk, to prawdopodobnie będzie dla publiczności wzbroniony a to ze względu na to, aby niepożąda ne żywioły nie zakłóciły spokoju w tak uroczystej chwili. Jednak na różnych punktach granicy ludność z tej i tamtej strony Brynocy po południu poprzez rzekę święcić będzie dzień zbratania. W Sosnowcu odbędzie się zbiórka bez sztandarów przed dworcem o godz. 6 wieczorem, skąd po uformowaniu się wyruszy pochód na most szopienicki. O zmierzchu będą zapalone sobótki.

Ogólny pochód na Śląsk odbędzie się po pełnym jego objęciu to jest w pierwszych dniach lipca. Będzie to olbrzymia manifestacja narodu ze współudziałem delegacji całej Polski. Manifestacja ta uda się do tak zw. ongi „Dreikaisereku“, gdzie stykały się trzy granice państw zaborczych, tu odprawione będzie uroczyste nabożeństwo polowe.

Podróż po Sosnowcu.

IV

Wyobrażam sobie gród nasz bez fabryczek, syren krzyków, bez kominów i kopalni, bez paskarzy i górników.

Widzę nawet, kiedy przed snem zbliży się do rzęsy rzęsa, jak wygląda nasz Sosnowiec bez zegara z pod Siemensu.

Widzę gród bez kin i słupów, które ma w arendzie Hławski, lecz go sobie wyobrazić niepodobna bez „Warszawskiej“.

Ktoby zniszczył nam cukiernię, godzien, by go wziąć na męki, bowiem, mówiąc obrazowo, byłibyśmy, jak bez ręki.

Gdzież jest trunek, co skuteczniej nadwątłone siły krzepi? A gdzież intryg spłot misterny mógłby się zadzierżnąć lepiej?

Tutaj wielkie zbiegowisko tych, co pełne mają kiesy. Tutaj światek artystyczny, tu węglowe interesy.

Tu ma rendez-vous pół miasta gruba ryba jest i plotka, tu bezdomni i burżuje, tutaj każdy wszystkich spotka.

Pójdź, usiądźmy na werendzie, by oglądać ludzkie twarze. Choć dzień cały przesiedzimy, kelner nam się nie pokaże.

Ćwierk.

Kronika.

— **Zawiadomienie.** Śląski Komitet dla przyjęcia Wojsk Polskich w Katowicach, podaje do wiadomości, że zaproszeni goście i delegaci z poszczególnych miast Polski, po przybyciu do Sosnowca, proszeni są o zgłoszenie się do Zw. b. Powst. ul. 3-go Maja 20), do p. Frolenicyza w celu otrzymania odpowiednich informacji i kart legitymacyjnych, uprawiających do wstępu na Rynek Katowicki w dniu przyjęcia wojsk.

— **Dzień znaczką.** Związek b. wojskowych w Sosnowcu, w niedzielę dnia 18 bm. urządził dzień znaczką na zdemobilizowanych żołnierzy pozostających bez pracy, prosząc Sz. społeczeństwo o należyte poparcie.

— **Za wielką różnicą.** Obecna różnica w uposażeniu oficerów a innych pracowników państwowych wykazuje takie uposzczenie stanu urzędniczego, że dalsza zwłoka w regulacji może utwierdzić pracowników państwowych w tym przekonaniu, iż rząd spycha ich świadomie w stan rozprężenia i zatury. A przecież urzędnicy państwowi tych samych stopni co i oficerowie, posiadają z reguły wyższe kwalifikacje tak teoretyczne, jak i praktyczne, a w czasie wojny są podstawą już to frontu wewnętrznego, jużto, jako oficerowie, biorą czynny i przeważny udział w obronie Ojczyzny w linii bojowej. Dzisiejsza płaca porucznika wraz z nadzwyczajnym dodatkiem drożyznianym i deputatowym wynosi miesięcznie 169.000 mk., podczas gdy urzędnika tego samego stopnia służbowego tylko 65.000 mk., pobo-ry pułkownika 228.700 mk., a urzędnika państwowego tego samego stopnia służbowego tylko 108.460 mk.

— **Odnaczenie zasłużonych sosnowiczian, w walce o niepodległość.** Dnia 13 b.m. o godz. 10.40 odbyła się na placu Saskim w Warszawie uroczystość wręczenia odznak orderu „Virtuti Militari“. Aktu dekoracji dopełnił generał Rydz-Smigły. Wśród udekorowanych znajdują się osobistości znane szerokiemu ogółowi Zagłębia. Kapitan B. Szeligowski, por. A. Wojciechowski, por. T. Dąbrowski i por. H. Almstaedt.

— **Ognisko Gniazd Sierocych.** Magistrat miasta Warszawy wystąpił do Rady Miejskiej o upoważnienie wydania T-wu Gniazd Sierocych tytułem pożyczki na lat dwadzieścia, sto milionów marek w 6 proc. obligacjach m. Warszawy, w procencie od których TGS zobowiązało się dawać wychowanie, naukę zawodową i pełne utrzymanie stale 200 sierotom warszawskim w okresie trwania pożyczki. Bank Komunalny również na twó-żenie gniazd sierocych otworzył kredyt 150 milionów dla tych powiatów, które w akcji TFS zechcą wziąć udział. Towarzystwo Gniazd Sierocych chce wykupić z rak niemieckich bardzo duże dobra ziemskie silnie zabudowane z pełnymi inwentarzami. Budowle na folwarkach TGS chciałoby zatrzymać na utworzenie w nich swoich szkół ogólnych i zawodowych, na pomieszczenie burs szkolnych, a dwa tysiące morgów ziemi oraz inwentarze TFS chce zatrzymać na utworzenie kilkudziesięciu jednolinkowych gospodarstw gniazdowych. Budynki i fabryki każdego folwarku, za-

mienione na warsztaty szkoły rzemieślniczej, na bursy dla uczniów zawodowego kształcenia, na szkoły: rolniczą, ogrodniczą, gospodarstwa ko-biecego i szkołę rzemieślniczą, na pomieszczenie personelu nauczycielskiego, planowo rozłożone na poszczególnych folwarkach, stałyby się ośrodkami małych wiosek sierocych złożonych każda z dwudziestu jednolinkowych zagród, — reszta ziemi naokoło (zostanie planowo rozparcelowana i roz-sprzedana. Ze szkół i ze spo-łecznych urządzeń TGS ko-rzystać będą mogli prywatni właściciele sadyb, którzy się po-budują na zakupionych przez TGS gruntach.

— **Podwyższenie taryfy kolejowej.** Prace prowadzone nad opracowaniem projektu podwyższenia taryf kolejowych są w całej pełni i w pierwszych dniach lipca poda-ne będą do wiadomości, zaś 1-go sierpnia zapewne wejdą w życie. Taryfy na droższe towary będą podwyższone do 150 proc., na tańsze do 50. Jako nowość w naszym syste-mie taryfowym będą wpro-wadzone taryfy różniczkowe, to znaczy w miarę powiększania przestrzeni będzie się zmniej-szać stosunkowo opłata za przewóz. Taryfy różniczkowe udostępniają dowóz towarów do oddalonych centrów polski. Podwyżka taryf ma zmniejszyć deficyt kolejowy, jednocześ-nie nie wpływając na wzrost drożyzny, gdyż na poszczegół-nych towarach w tych ilo-sciach, w jakich one dochodzą do spożywców, odbije się w fenigach lub conajwyżej w pojedynczych markach. W kołach urzędowych żywią na-dzieję, że podwyższenie taryf przyczyni się również do zmniejszenia emisji nowych banknotów, a tem samem do stabilizacji marki polskiej.

— **Telegramy szyfrowane.** Wobec zniesienia cenzury ko-respondencji telegraficznej za-granicznej wolno jest w obro-cie pomiędzy wszystkimi ur-zędami Rzeczypospolitej Pol-skiej, a całą zagranicą wysy-łać telegramy szyfrowane i omówione. Telegramy takie mogą być redagowane według słowników, zatwierdzonych przez międzynarodowe komisje jak również według słowni-ków prywatnych.

— **Ze związku Flórjańskiego Zagłębia.** W poniedziałek, dnia 19 czerwca o 7 rano, wszyst-kie straże z południowej czę-ści powiatu będzińskiego w miarę możliwości winny się sta-wić ze sztandarami i orkiestra-mi w remizie straży sosno-wieckiej w celu wzięcia udziału w uroczystości przejęcia Górnego Śląska. Wobec nie-ustalenia dotąd terminu ścis-łego, poleca się w niedzielę wie-

czorem telefonicznie zapytać straż sosnowiecką, czy uroczy-śtość nie odłożona na wtorek. W strefie przejętej przez woj-ska polskie w dniu przejęcia o 6 wieczorem w porozumie-niu z miejscowymi władzami należy organizować lokalne pochody do najbliższej miej-scowości na Górnym Śląsku. O zmierzchu należy zapalić na pograniczu sobótki.

— **Wstęp do szkoły podcho-rzących.** Termin składania przez maturzystów podań do szkoły podchorążych w Warszawie, na drugi roczny kurs pokojo-woy przedłużony został do dnia 1 lipca.

— **Urlopy rolne dla szerego-wych roczn. pob. 1900 w bie-żącym roku nie będą udziela-ne, ponieważ armja przeszła już w stan pokojowy, przeno-sząc wiele innych roczników do rezerwy. Jednak w bardzo wyjątkowych wypadkach mo-gą poszczególni dowódcy o-kręgów korpusu, urlopować szeregowych dla pracy rolnej na przeciąg od 2-ch do 3-ch tygodni z tem, że ilość urlo-powanych w danym okresie czasu nie może przekraczać 5 proc. stanu wyżywienia.**

— **Państwowe szkoły śred-nie.** Ministerjum wyzna i ośw. publ. roześlało do dyrekcji państwowych szkół średnich b. zaboru rosyjskiego okólnik w sprawie przyjmowania uc-zniów treści następującej:

Stwierdziwszy na wstępie, że istniejące na terenie byłego zaboru rosyjskiego państwowe szkoły średnie mogą pomie-szczyć tylko część zgłaszającej się do nich młodzieży, oraz, że zwiększenie liczby tych szkół jest w tej chwili nie-możliwe, ministerjum poleca przy przyjmowaniu uczniów na przyszły (1922—23) rok szkolny stosować się do po-niższych wskazówek: „Z po-między uczniów nowowstępu-jących, którzy odpowiedzą przepisany warunek przy-jęcia, należy przedewszystkiem dać pierwszeństwo „dzieciom pracowników państwowych i dzieciom osób niezamożnych. Z pośród dzieci niezamożnych powinna być szczególna uwa-ga zwrócona na dzieci nau-

czycieli oraz inwalidów wojen-nych. W miejscowościach, gdzie istnieją prywatne szko-ły średnie, należy także po-między młodzieżą, do szkoły już uczęszczającą, uczynić pe-wien wybór. Dyrekcje zechcą oświadczyć zamożnym rodzi-com tych uczniów, którzy nie otrzymują promocji do klasy przeciętnych i słabszych, aby dzieci swe oddali do szkół prywatnych i umożliwili w ten sposób przyjęcie do szkoły państwowej dzieci zdolnych a niezamożnych. Na miejsca opróżnione w ten sposób po-leca ministerjum przyjąć kan-dydatów, wskazanych w czę-ści pierwszej tego okólnika.

Lekarz-dentysta

Marja Bitny - Szlachta

leczenie, plombowanie, ze-
by sztuczne.Przyjmuje codziennie od
godz. 2 do 7-ej.

Małachowskiego 16, II pięt.

3235

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Doktor K. Troppauer

Choroby: skórne, włosów, wene-
ryczne. Analizy mikroskopowe.
Przyjmuje od 11—1 i od 5—7½
panie 4—5.Sosnowiec, Małachowskiego 5
parter Targowa 2.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Konfetti
i Serpentine

FABRYKA TOREBEK

J. Grajcar

Targowa 13. 3468

Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe

„Opoka”

sp. z ogr. odp.

Warszawa, Mazowiecka I m. 3 tel. 64-81.

poleca do niezwłocznej dostawy lokomobile od małych
do dużych, kotły parowe i t. p. jak nowe tak i uży-
wane.

3587

Ubrania płócienne gumowane dla górników.

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność m. Sosnowca, i oko-
licy, że w dniu 3 b. m. otworzyłem w Sosnowcu, przy ul. Sobieskiego (dawn.
Szopienickiej № 3), restaurację p. f.BAR POLSKI
„Pod Śląskiem“.Restauracja zaopatrzona w pierwszorządne napoje i zakąski. Wyborowa
kuchnia prowadzona przez kuchmistrza specjalistę. W ogrodku przy restau-
racji codziennie od godz. 5 po południu

koncerty orkiestry włościańskiej

pod batutą p. CYBULSKIEGO. Ceny umiarkowane. Gabinety.
Polecając się łaskawym względem pozostajęZ poważaniem
J. Kuśmierski.

3589

XXXXXXXXXXXXX
DIAGNOSTYCZNO LECZNICZY
GABINET
RENTGENOWSKI
 dr **ARNOLD BRAM**,
 Częstochowa, ul. Kościuszki 1,
 telefon 450 3463

XXXXXXXXXXXXX
Krawiec męski
HENRYK
GROCHOWINA
 SOSNOWIEC,
 Modrzejowska 31 (w podwórzu)
 wykonuje z materiałów wła-
 snych, lub powierzonych
 wszelkie roboty w za-
 kres krawie two-
 wychodzące
 po cenach
 konkuren-
 cyjnych. 2077

 Choroby żołądka
 kłosek, nerek,
 obstrukcje, bo-
 moroży
 radykalnie leczą
Szwajcarskie gorzkie zioła
 Dr. Bauera 2494
 z marką Kogut. Sprzedają apteki
 i składy hurtowe
 Sosnowiec skład ap. Jagiełłowicz

Matki powinny pamię-
 tać, że tylko
 przysypka 2042
 "PUDEK DZIWI"
 antychymistyczna
 opatka i sadze-
 nienie skóry a dzień
 w apłach, i składach pu-
 dek "Dziwi" z kogutem.

Okazja!
1 motocykl rowerowy, 2 maszyny
do pisania i 2 rowery męskie
 wszystko w nowym stanie i gotowe do użycia sprze-
 dam natychmiast Wiadomość: Konstantynowska Nr 23,
 Wylon 2599

Sosnowiec, **LODY** Płocka 3
firmy Hotmańskiego
 poleca Szanownym Konsumentom w sprzedaży ulicznej, tyl-
 ko czysto i higienicznie przyrządzony wyrób, co stwierdzi-
 ła Komisja Lekarska.
 Można spożywać bez obawy! 3538

Damska
suknia **4.500**

letnia tylko mk.
 Wysyłamy wprost z fabryki piękną damską letnią całą su-
 knię trykot nadzwyczaj praktyczną nadającą się na każdą figurę
 w kolorach: czarny, granatowy bordo fresa, czerwony, lila róż-
 wy, niebieski, zielony, piaskowy, szary, brązowy, elektryk, bia-
 ly itd. najmłodniejszy fason pięknie przybrana tylko za 4500 mk.
 Przesyłka 300 mk. Przy zamówieniu 3 sukien i więcej
 przesyłka na nasz rachunek.

Wysyłamy zaraz pocztą za pobraniem (płaci się przy od-
 biorze). 3611
 Prosimy adresować:

I. Lubka - Łódź 20.

II. TARGI WSCHODNIE

we Lwowie od 5/IX — 13/IX 1922 roku.

Termin zgłoszeń dla wystawców upływa 30 czerwca 1922 r.

Zgłoszenia przyjmują:

Biuro „TARGÓW WSCHODNICH” we Lwowie.

ZASTĘPSTWA:

Biuro podróży „Orbis” wszystkie oddziały.

w Warszawie:

Polski Zw. Hand.-Przem. — Szpitalna 1 m. 8

„Waw” — Złota 5

Stow. Kup. Polskich — Szkolna 10.

„Komispol” — Krak. Przedm. 16/18.

w Krakowie:

Przemysł ludowy — Plac św. Ducha.

Praca Karmelicka 16,

w Łodzi:

Bracia Szczecińscy — Przejazd 15.

w Sosnowcu:

Red. Maciejowski Józef — Kółkarska 3

Biuro Ubezpiecz. Kasztalski J. — Prosta 10.

w Wilnie:

Komispol — Jagiellońska 8.

Wileńskie T-wo — Wileńska 24

w Poznaniu:

Reklama Polska — Marcinkowskiego 6.

Związek Kupców.

w Bielsku:

Inż. Siliński w. ty Papyrus — Strzelnicza 25.

Adolf Brüll i Synowie.

w Gdańsku:

R. Fraucke Red. — Hundesgasse 28

Bałtyk Dom Handl. — Altgraben 96-97.

Nordisch Trans., Gez. nebst, Stadtgraben 8

w Bydgoszczy:

Reklama Polska — Gdańska 164.

Zw. Tow. Kup. Dr. Winiarski — Zduny 48

w Białymstoku:

„Doban” — św. Rocha 8.

w Lublinie:

Stow. Kupców Polskich — Powiatowa 1.

w Częstochowie:

Komispol.

w Katowicach:

Kleczyński Jan — Hotel Monopol.

w Równie:

Wawel — Szosowa 68, 3583

**SPECJALNOŚĆ: Urządzenia kapielowe, klozetowe, zlewowe, Wodocią-
 gi, kanalizacje. Ogrzewania centralne. Pompy podwórzowe i wodociągowe.**

ZAKŁADY
 Przemysłowo-
 Handlowe

J. KRUSZYŃSKI
 ul. Królewska № 9.

Kupno i sprzedaż

MA DO SPRZEDANIA: Na Pomo-
 rzu, Poznańskim, G. Jasku i
 b. Kongresówce, Sosnowiecki Dom
 Handlowy Komisowo-Agenturowy
 I kategorii ul. Piłsudskiego 46.

MAJĄTKI ZIEMSKIE,

włosciańskie, fabryki, warsztaty me-
 chaniczne, szklarnie, cegielnie, wa-
 pienniki, kinematografy...

SAMOCZODY ciężarowe i osobowe
 restauracje, piwiarnie, różne skle-
 py i zakłady fryzjerskie...

LOKALE NA BIURA,

mieszkania, sklepy z kapitałem na-
 dające się pod koncesję na wódki
 i przyjmujemy wszelkie zgłosze-
 nia o sprzedaży.

POTRZEBNY

jest wspólnik z kapitałem do intrat-
 nego interesu. Wiadomość: Sosno-
 wiecki Dom Handlowy Komisowo-
 Agenturowy ul. Piłsudskiego 46.

3331

PIĘKNE flance pomidorów sprze-
 dają tanio. Wiadomość Kurjer.

3576

NA sezon bieżący! Polewaczki, wan-
 ny, waniarki, nasiadówki, wiadra
 i kociołki cynkowane do gotowania
 bielizny oraz papa i smoła najta-
 niej poleca: Zakład Blacharsko-Me-
 chaniczny B. Pelka, Sosnowiec-Po-
 goń, ul. Długa 24. 3497

DO sprzedania garnitur mebli plu-
 szowych (14 sztuk). Wiadomość
 Piłsudskiego 60 m. 7. między 5-7-
 3596

PIANINO czarne ładne sprzedam.
 Towarowa 9, m. 8. 3606

FORTEPIAN koncertowy Bechstei-
 na sprzedam. Wiadomość w Kur-
 jerze. 3608

DO sprzedania dom o 14 ubikacjach,
 z których 4-5 mogą być wolne
 przy sprzedaży na biuro lub miesz-
 kanie. Wiadomość u właściciela do-
 mu, ul. Nowa № 18. 3609

SPRZEDAM wannę i wałce do ro-
 bienia papy, wagę dziesiętną i
 małą sieczkarnię. Otworzyłem nową
 cynownię i cynkownię, przyjmuję
 do pobielania cyną angielską lub
 cynkiem wszelkie przedmioty jak
 konewki mleczarskie, szpryce
 rzeźnicze i t. p. bardzo tanio. Ra-
 mus, Sosnowiec ul. Małachowskie-
 go 14. 3603

Lokale

Od pierwszego jest do wynajęcia
 5 pokoi z kuchnią, razem lub
 oddzielnie i sklep. Wiadomość
 Nowopogońska 28. 3597

POKÓJ z kuchnią na Konstantyno-
 wie do wynajęcia. Wiadomość
 „Kurjer”. 3592

MIESZKANIA w śródmieściu Sos-
 nowca, ewentualnie lokalu na
 biuro za wysokim wynagrodzeniem
 poszukuje St. Murkociński Kielce,
 Leonarda 20. 3578

ZAMIENIE sklep z urządzeniem i
 mieszkaniem na prywatne za do-
 płatą. Wiadomość w Kurjerze.
 3607

LETNIE mieszkania do wynajęcia
 w Leśniewie Wiadomość u ks.
 rektora na miejscu. 3600

Różne

SÓL gorzka i chlorek magnezy naj-
 taniej sprzedaje Poznański War-
 szawa, Marszałkowska 72. 3136

PRACOWNIA gorsetów „Rozalja”,
 Sosnowiec, ul. Dęblńska 11, po-
 leca pasy wolne od wszelkich fisz-
 bin i stałe zupełnie wygodne i ele-
 ganckie. Pasy do ciąży. Pasy le-
 cznicze i różne fasony napierśni-
 ków. 3554

LEKCI udziela maturzysta gimna-
 zjum Staszica. Wiadomość Kurj.
 Zagłębia. 3594

ZAGINEŁA suczka ratlerka brazo-
 wa nożki i koniec ogonka białe
 Łaskawy znalazca raczy odprowa-
 dzić do zakładu fotogr. p. Ostrow-
 skiego ul. Ciasna № 3 za wynagro-
 dzeniem. 3593

ZAGINEŁA książeczka Kasy Cho-
 rych na imię Piotra Wnęć 3586

DUŻY wybór sukien trykotowych,
 materiałów wełnianych i baweł-
 nianych, bielizny stołowej i dam-
 skiej. Ceny bardzo niskie. Sosno-
 wiec Targowa 4, I piętro Lifszy-
 cowa. 3418

ZAGINEŁ paszport wydany przez
 Magistrat m. Sosnowca na imię
 Edmund Tazowski. 3610

16-VI w godz. 6-8 wiecz. zostawio
 przy stawie torebkę czarną skórza-
 ną, zawierającą książeczkę Kasy Cho-
 rych, legitymację tymczasową na
 imię Eleonory Romanówny i inne
 drobiazgi. Łaskawy znalazca raczy
 zwrócić do redakcji „Kurj. Zagl.”,
 lub oddać stróżowi parku w budce
 od strony Sosnowca. 3605

Dnia 25 b. m. o godzinie 4 po południu przy ul. Sien-
 kiewiczza L. 8 odbędzie się 3601

Ogólne Zebranie

majstrów cechu rymarsko-siodlarskiego.

P.P. Majstrzy, którzy nie należą do cechu a chcieliby
 należeć, zechcą się zgłosić na ogólne zebranie. Zarząd

Pierwszorządna fabryka mydła

J. CWAJGENHAFT

Sosnowiec, Targowa 7 1649

zawiadamia iż sprzedaje się

Mydło pierwszego gatunku

zawierające od 66 do 67 proc. tłuszczu.
 Najmniejsza ilość sprzedaży
 25 funtów.

PRĄDKI „TARY”
 WYRABIA
 JAKO SPECJALNOŚĆ
B. PELKA
 SOSNOWIEC-POGOŃ, DŁUGA 22
 ZAKŁAD
 BLACHARSKO-MECHANICZNY
 315

Ceny konkurencyjne. Wykonanie n. tychniatowe.

DRABNE OGŁOSZENIA

Posady i prace

BUCHALTER rutynowany z nie-
 mieckim poszukuje posady
 Łaskawe zgłoszenia, dla F. Z. do
 Kurj. Zagłębia. 3591

POSZUKUJE wspólnika do istnie-
 jacej już fabryki papy z kapita-
 łem około 3,000,000 mk. p. Zgłosze-
 nia F-ka Papy ul. Pańska Sosno-
 wiec. 3585

OGRODNIK technik z wieloletnią
 praktyką w pierwszorzędnym
 ogrodach i z wieloletnią samodzi-
 elną pracą, poszukuje posady od 1
 lipca r.b. Oferty proszę: Jan Matu-
 szewski pocz. Szczekociny ziemia
 Kielecka. 3577